

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6920/21.10.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor (Legea nr.169/2026) (b543/5.10.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor (Legea nr.169/2026) (b543/5.10.2026)*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 21.10.2026, desfășurată online, conform prevederilor art. 30 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- prin motivarea ce însoțește inițiativa legislativă se arată că aceasta urmărește instituirea unui regim procedural simplificat pentru edificarea, în mediul rural, inclusiv în perimetrul ariilor naturale protejate, a unor construcții noi cu destinația exclusivă de lăcaș de cult, având o suprafață construită desfășurată de maximum 130 mp. În același timp, inițiativa instituie exceptarea de la reglementările specifice din

domeniul protecției mediului, în special de la cele care au ca obiect conservarea biodiversității;

- expunerea de motive nu argumentează excepția pe care inițiativa o aduce în domeniul reglementărilor procedurilor de mediu, ci face trimitere la modelul Peisajului Monahal Vânători-Neamț, aflat în Parcul Natural Vânători Neamț (arie naturală protejată). De altfel, acesta este un exemplu care arată tocmai că ariile naturale protejate nu reprezintă un impediment în derularea proiectelor unităților de cult ce țin de viața monahală;
- argumentul inițiatorului este acela că „soluția juridică rezonabilă este concilierea celor două valori de interes public: protejarea patrimoniului natural și protejarea libertății religioase și a patrimoniului cultural-spiritual”. Cu toate acestea, punerea în aplicare a concilierii presupune, în optica acestuia, excluderea protecției patrimoniului natural prin exceptarea de la procedurile de mediu;
- exceptarea acestei categorii de proiecte de la evaluarea adecvată prezintă un risc major de incompatibilitate cu art. 6 alin. (3) din Directiva 92/43/CEE privind habitatele. Propunerea legislativă prevede expres că amplasarea lăcașului de cult într-o arie naturală protejată nu determină obligația efectuării evaluării adecvate. Or, art. 6 alin. (3) din Directiva Habitata impune evaluarea corespunzătoare a oricărui plan sau proiect care, fără a fi direct legat de managementul sitului, ar putea afecta semnificativ situl, individual sau în combinație cu alte proiecte. Criteriul european nu este destinația construcției și nici suprafața sa construită, ci posibilitatea existenței unui efect semnificativ asupra obiectivelor de conservare. Prin urmare, legiuitorul nu poate prezuma în abstract că un lăcaș de cult de maximum 130 mp nu necesită evaluare (cel puțin etapa prin care se stabilește dacă proiectul este susceptibil să genereze efecte semnificative trebuie menținută);
- argumentul din expunerea de motive bazat pe comparația cu locuința unifamilială de 150 mp este incomplet și, din perspectivă juridică, nu demonstrează proporționalitatea soluției. Art. 294 alin. (2) din CATUC (Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor), permite în prezent locuința de până la 150 mp pe notificare numai în mediul rural, în intravilan și în afara zonelor protejate și a zonelor de protecție a monumentelor, cu respectarea documentațiilor de urbanism. Propunerea legislativă preia comparația dimensională, dar elimină tocmai cele două garanții teritoriale esențiale ale regimului existent: permite construirea în extravilan și chiar în arii naturale protejate. Prin urmare, faptul că o locuință de 150 mp poate fi construită prin notificare în intravilan și în afara zonelor protejate nu justifică logic aplicarea aceluiași mecanism unei construcții de 130 mp într-un sit Natura 2000;

- regimul propus nu poate prevala nici asupra planurilor de management și regulamentelor ariilor naturale protejate. Art. 21 alin. (4) din Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice stabilește caracterul obligatoriu al planurilor de management și regulamentelor atât pentru autoritățile care reglementează activitățile, cât și pentru persoanele care desfășoară activități în perimetrul ariilor naturale protejate. Necesitățile ecologice ale habitatelor și speciilor au prioritate în configurarea măsurilor de management. Prin urmare, într-o zonă în care planul de management interzice sau condiționează construirea, existența unui teren privat ori „de obște”, dimensiunea redusă a construcției sau caracterul său religios nu pot înlătura aceste restricții. Propunerea legislativă ar trebui cel puțin să instituie expres menținerea aplicabilității planurilor de management. În lipsa unei asemenea precizări, aceasta riscă să creeze o contradicție sau o falsă aparență de autorizare;
- instituirea unui regim derogatoriu de la procedurile aplicabile lucrărilor de construire, prin posibilitatea realizării unor construcții noi în baza unei simple notificări, fără clarificarea tuturor condițiilor și verificărilor necesare, poate conduce la diminuarea controlului exercitat de autoritățile competente asupra respectării reglementărilor urbanistice și a cerințelor tehnice aplicabile construcțiilor;
- caracterul limitat al suprafeței construite și destinația exclusivă a imobilului nu sunt, prin ele însele, suficiente pentru a justifica excluderea unor verificări necesare privind amplasarea, integrarea în contextul construit și natural, accesibilitatea, siguranța construcției și respectarea reglementărilor urbanistice aplicabile;
- posibilitatea amplasării acestor construcții în extravilan, inclusiv în perimetrul ariilor naturale protejate, fără o corelare expresă și suficient de clară cu regimul juridic al terenurilor și cu restricțiile specifice zonelor respective, poate genera dificultăți de aplicare și interpretare a normelor legale;
- ariile naturale protejate pot cuprinde teritorii cu regimuri diferite de protecție, pentru care intervențiile și activitățile permise trebuie analizate în raport cu obiectivele de conservare, cu măsurile de management și cu restricțiile aplicabile fiecărei categorii de arie protejată. În consecință, instituirea unei derogări generale, întemeiate exclusiv pe destinația și dimensiunea construcției, riscă să nu reflecte particularitățile regimurilor de protecție aplicabile;
- în propunerea legislativă nu se precizează un regim limitativ de înălțime a construcției, fapt ce ar putea conduce la riscuri în lipsa unor avize sau expertize, riscurile care sunt cu atât mai mari cu cât este vorba despre un lăcas de cult în care

se așteaptă să se afle un număr mai mare de persoane decât într-o locuință unifamilială;

- derogarea de la prevederile art. 197 alin. (4) ar impacta însuși scopul protejării unei arii naturale, acela de a fi lipsită, printre altele, de construcții;
- în concluzie, în considerarea importanței garanțiilor constituționale privind libertatea conștiinței, a credințelor religioase și a cultelor, precum și a celor privind ocrotirea mediului înconjurător, apreciem că propunerea nu este doar lipsită de fundamentare, argumentele fiind de altfel contradictorii, ci lipsește de eficiență și cadrul de reglementare în domeniul protecției mediului – reglementări ce transpun la nivel național directivele europene în materie;
- nu este justificată intervenția asupra Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, cu atât mai mult cu cât legiuitorul primar a adoptat recent noul Cod al amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, dedicând un capitol distinct zonelor protejate, valorilor naturale și de peisaj, și acordând o atenție deosebită construcțiilor religioase.

Președinte,
Sterică FUDULEA